

● JULON 1981

Letno 14.000 ton sintetičnih vlaken

Ko zavijemo s Kajuhove ceste na Letališko in prečkamo industrijski tir, pridemo do Julona, ene izmed mnogih delovnih organizacij, ki so dobile svoj prostor v industrijski coni Most. Delovni kolektiv te tovarne se je v preteklosti pogostokrat spoprijemal s težavami. Že pred trinajstimi leti so nameravali razširiti proizvodnjo sintetičnih vlaken na 3000 ton letno, vendar jim to ni uspelo. Zmogli so izdelati le tretjino načrtovane količine. Vzrok za to so bili zastareli stroji, zaradi katerih so imeli mnogo odmetkov in posvali so z izgubo. Leta 1975 jim je s svojimi sredstvi uspelo povečati proizvodnjo za 1000 ton, zaradi svetovne naftne krize pa izdelkov niso mogli prodati. Ponovno so zabredli v težave, iz katerih so se izkopal pred približno dvema letoma. Tistikrat so namreč pričeli poslovati s »pozitivno ničlo«, kot pravijo sami, tj. pokrivajo lahko le materialne stroške, sklad skupne porabe in poslovni sklad pa sta popolnoma prazna.

Nekako v tem času so pričeli razmišljati o gradnji novega objekta, o približno petkratnem povečanju sedanje proizvodnje sintetičnih vlaken, o boljši kakovosti le-teh ter tudi razširitvi proizvodnega programa z novim izdelkom. Povečanje proizvodnje bi pomenilo večjo učinkovitost dela in s tem tudi ekonomičnost poslovanja. Toda pri letni proizvodnji 2500 ton sintetičnih vlaken, kolikor so jih naredili lani, tega ni mogoče storiti. Stroji so že skoraj izkoriščeni 120 —odstotno, delavci delajo v štirih izmenah, v vsaki izmed njih pa je potrebno precejšnje število vzdrževalcev. Ti so velika obremenitev za količinsko majhno proizvodnjo. Njihovo število se s povečanjem letne količine izdelka ne bo bistveno spremenilo. V Julonu pravijo, da je za uspešno poslovanje potrebno izdelati najmanj 8000 ton sintetičnih vlaken letno, to je 18 ton na vsakega zaposlenega. Ko bo uredniška načrtovana investicija, se bodo tudi oni približali evropskim standardom, saj bodo na zaposlenega naredili 17 ton izdelka letno.

V Julonu izdelujejo dve vrsti sintetičnih vlaken, ki imajo za osnovo poliamid 6. To so vlakna za fino in za grobo svilo. Prva vrsta vlaken se uporablja, seveda ko jih predela tekstilna industrija, za žensko perilo, blago za dežnike, vetrovke in podobno. Vlakna za grobo svilo pa so namenjena za izdelavo sintetičnih preprog. Povečanje letne količine predvidevajo za obe vrsti vlaken, in sicer za vsako 3500 ton na leto. Izbor izdelkov pa bodo dopolnili še z izdelavo sintetičnih vlaken iz poliamida 6. 6., ki jih za svoje izdelke potrebuje industrija nogavic. Tudi teh vlaken nameravajo letno narediti 3500 ton.

Nova zgradba bo stala poleg sedanje na 10.000 kvadratnih metrih površine. Konec leta bo gradnja že tako daleč, da bodo v novozgrajenih prostorih lahko spravili prihajajočo opremo. Marca 1980 naj bi že montirali stroje, začetek redne proizvodnje sintetičnih vlaken iz poliamida 6. 6. predvidevajo v septembru, proti koncu istega leta

zato jim je del sredstev v višini 500 milijonov zagotovila SIS za ekonomske odnose s tujino, 440 milijonov bodo prispevali tuji dobavitelji opreme, prav toliko bodo zbrali podpisniki samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za povečanje zmogljivosti v Julonu, Ljubljanska banka pa bo dala 726 milijonov kredita. Delovni kolektiv Julona bo vložil v to investicijo 70 milijonov svojih sredstev. Vrednost njihove in-

temu, da imajo že zagotovljena skoraj vsa finančna sredstva in priprave na gradnjo potekajo tako, kot je načrtovano, vselej veselje in ponos nad doseženim spremlja tudi senca negotovosti za prihodnost. Vsi zaposleni se trudijo in se odrekajo marsičemu, da bi si za jutri zagotovili večji kos kruha. Zato ni čudno, da jim povzročajo skrbi podatki, po katerih v Leskovcu, Loznici in Celarevu pripravljajo proizvodnjo enakih in podobnih sintetičnih vlaken. O tem, da na jugoslovanskem trgu ni prostora za toliko izdelovalcev teh izdelkov, je Julon obvestil vse, ki na to lahko kakorkoli vplivajo. V okviru zvezne jugoslovanske zbornice je bil sklican sestanek s predstavniki prizadetih podjetij in republiških gospodarskih zbornic. Sklep sestanka je bil, naj se investitorji sporazumejo sami.

»Predvsem nam ni prav to,« je

Preden je predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner položil temeljni kamen za novi Julon, je spregovoril o našem gospodarskem trenutku.

pa naj bi stekla povečana proizvodnja fine in grobe svile.

Tako bo l. 1981 po številu delavcev skoro sto odstotkov večji kolektiv Julona izdelal 14.000 ton sintetičnih vlaken. Takrat bodo lahko skupaj s tovarno Progres iz Prizrena, ki je razen njih edini proizvajalec podobnih vlaken v Jugoslaviji, zadovoljili vse potrebe domačega trga. Prostor za razširitev Julona in s tem tudi povečanje zmogljivosti proizvodnje je investicija, ki je načrtovana v republiški in zvezni resoluciji. Prav

vesticije na območju naše občine bo tako znašala 1 milijardo dinarjev. Ker bo tekstiniranje fine svile potekalo v tovarni Beti v Metliki, bo treba tam vložiti 250 milijonov za prilagoditev novemu postopku; zbrala jih bo tovarna Beti sama. Tako bo skupna vrednost investicije milijarda 870 milijonov.

Štirindvajsetega aprila je predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner položil temeljni kamen za novi objekt. To je bil pomenben dan za delovni kolektiv Julona in za SOZD Jugotekstil v celoti. Kljub

poudaril dipl. inž. France Šolar, organizacijski vodja tega projekta, »da nas prizadete ne obravnavajo enako. Mi povečujemo zmogljivosti v dogovoru z republiškim organi in s finančnim sodelovanjem tekstilne industrije, medtem ko bodo novi proizvajalci gradili le s krediti banke.« Pa vendar, prizadevanja delovnega kolektiva Julona za uresničitev zastavljenega cilja se nadaljujejo. Leta 1981, ko naj bi naredili 14.000 ton sintetičnih vlaken, ni tako daleč.

DARJA JUVAN

● PO KATASTROFALNI TOČI

Učinkovita pomoč prizadetim

Toča, ki je lani poletni prizadela območja KS Besnica, Zalog in Dolsko, je napravila veliko škodo na kmetijskih kulturah. Uničeno je bilo sadje in te posledice bodo čutili še letos.

Na območju občine je bilo prizadetih 145 kmetij. Škoda je bila ocenjena komisijsko in je znašala 6.470.254 din. Zaradi uničene letine je bila ogrožena prehrana ljudi in živine. Kmetje niso imeli zavarovanih posevkov in sadja. Zato je bila potrebna hitra in učinkovita družbena pomoč. Na pobudo izvršnega sveta in občinske skupščine Ljubljana Moste — Polje je bila na območju Ljubljane organizirana solidarnostna akcija združevanja sredstev ljubljanskih občin. V ta namen je bilo združenih 3.166.565 dinarjev. Solidarnostno so ta sredstva prispevale vse ljubljanske občine in skupščina mesta Ljubljana — razen občine Vič — Rudnik, ki je tudi sama utrpela škodo. V sklad z pomoč prizadetim so prispevale tudi družbenopolitične organizacije naše občine.

Celotno akcijo pomoči je vodil občinski štab za elementarne nesreče. Po sklepu občinske skuščine so pomoč prizadetim dajali v materialu. Po mnenju prizadetih kmetov in kmetijske pospeševalne službe so kmetje potrebovali seme za strniščno setev, gnojila, seme za jesensko setev, koruzo za krmo živine, pšenico za prehrano ljudi, semenski krompir ter seme in gnojila za pomladansko setev. Za nabavo in razdelitev materiala je bila zadolžena TZO Dobrunje. Pomoč je bila razdeljena pravočasno. Smotrna poraba gnojil, krme in semen bo učinkovito prispevala k zacelitvi ran, ki jih je naravna nesreča prizadejala kmetom v naši občini.

Za prizadete kmete je bil nabavljen in razdeljen naslednji material:

umetna gnojila	210 ton
koruza za krmo	60 ton
pšenica za prehrano	94 ton
semenska pšenica	12 ton
oves za seme	16 ton
krmini ohrovt-seme	400 kg
laška ljulka	200 kg
škropivka	250 kg
hibridna koruza za seme	600 kg
ajda za seme	1000 kg
teleta za rejo	regres za 290 telet

Istega dne, ko je toča prizadela kmetijske kulture, je neurje uničilo ali poškodovalo nekatere gozdne poti v KS Besnica, Dolsko in Zalog. Na podlagi vlog KS je bilo odobreno za popravila gozdnih poti:

KS Besnica	200.000 din
KS Dolsko	30.000 din
KS Zalog	30.000 din

Izvršni svet občinske skupščine je na svoji prvi aprilski seji obravnaval zaključno poročilo o odpravi posledic po toči. Zahvalil se je občinskemu štabu za elementarne nesreče in kmetijski zadrugi Ljubljana — TZO Dobrunje za uspešno opravljeno delo.

Franc Škerl

● SAMOUPRAVNO ORGANIZIRANJE UPORABNIKOV STANOVANJSKIH OBJEKTOV — POGOJ ZA URESNIČEVANJE DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSOV V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

Stanovalec je organiziran uporabnik

Izhodišča za oblikovanje pravil samoupravnega obnašanja uporabnika — stanovalca

Temeljni nosilci vseh odločitev v stanovanjskem gospodarstvu so delavci v organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, občani kot uporabniki — stanovalci v zborih stanovalcev, v soseskah in krajevnih skupnostih ter v samoupravnih stanovanjskih skupnostih. Stanovanjska politika naj bo zato izraz potreb in interesov delovnega loveka, ki mora biti v položaju, da lahko rešuje svoje stanovanjske probleme, v skladu s svojimi dejanskimi potrebami in interesi, da ohranja sedanjo vrednost sklada stanovanjskih objektov, ne glede na lastništvo in da za to tudi odgovorjajo.

Predvsem na področju vzdrževanja stanovanjskih objektov in

njihove neposredne okolice morajo pričeti pospešeno spreminjati osnovne medsebojne odnose, da bomo lahko zečeli uspešno uvajati najpomembnejši proces na tem področju, to je uvajanje in gradnjo sistema ekonomskih stanarin. Ob tem moramo spoznati dejstva, da gre v osnovi za dve zvrsti khratnih dogajanj, ki sta si po obliki in vsebini zelo različni, pri samem izvajanju v praksi pa močno soodvisni: na eni strani je to proces samoupravnega organiziranja uporabnika, na drugi strani pa samoupravno določanje metodologija za prehod na sistem ekonomskih stanarin. Oboje skupaj pa pomeni dejansko širšo preobrazbo vseh odnosov znotraj samega sistema stanovanjskega gospodarstva.

Osnovna in najpomembnejša strateška smer je torej proces samoupravnega organiziranja

uporabnika, tj. stanovalca v okviru hišne samouprave, ki pomeni organizirano manifestiranje njegove volje, interesov in smotrov glede na njegove ekonomske, socialne in materialne potrebe v okviru gospodarjenja s stanovanjskim objektom in okoljem, v katerem prebiva. To voljo, torej odločanje, pa lahko zakonito zastopa samo prek zbora stanovalcev v stanovanjskih hišah in nadaljnjih samoupravnih komunikacij, kot so delegacije uporabnikov v krajevnih skupnostih in organih samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

Za uspešno vzpostavitev dejanskih samoupravnih odnosov pa nikakor ne zadošča, da bi vzpostavljali samo formalne odnose, ampak je za to potrebno mnogo več naporov in konkretnega gradiva. Istčasno moramo pri vsem tem sami med seboj razčistiti s celo vrsto naziranj in nasprotij v lastnih sedanjih prepričanjih, predvsem, kar zadeva negativne pojave, ki bi lahko pomenili zaviranje procesa nadaljnega samoupravnega organiziranja stanovalcev.

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana Moste — Polje (Nadaljevanje prihodnjic)

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Skupščina republiške skupnosti za invalidsko — pokojninsko zavarovanje delavcev SR Srbije bo morala na pritisk javnosti umakniti svoj nedavno sprejeti sklep o nadaljšanem zavarovanju, po katerem naj bi bilo mogoče vojaški rok dokupiti za pokojnino.

Z vpisom vojaškega roka v delovne knjižice — v prejšnji številki smo o tem pisali — torej tudi v SR Srbiji ne bo nič.

Kako smo gospodarili — kako bomo gospodarili v prihodnje? Kot rdeča nit se pojavljajo ta vprašanja v glasilih delovnih organizacij. Ponekod so s poslovanjem zadovoljni, drugod spet ne povsem. Iz analize poslovanja, v katero je bila zajeta 101 organizacija združenega dela, je razvidno, da se je celotni prihodek gospodarstva v občini povečal za 23% in da po zaključnih računih izkazuje zgubo le ena organizacija združenega dela.

Med delavci Julona je precej krvodajalcev, čeprav z odzivom na redne krvodajalske akcije RK niso zadovoljni. Želijo, da bi se teh humanitarnih akcij udeleževalo večje število zaposlenih, za zgled pa postavljajo dva prva rekordarja iz svojih vrst: Rada Goloba in Janka Kadaka.

Čas dopustov se vedno bolj bliža in skrajni čas je, da se

odločimo, kam in kako na oddih. Veliko število ozdov naše občine ima precejšnje svoje zmogljivosti za prijetno dopustovanje svojih delavcev in v glavnem so le — te že skoraj povsem zasedene. Opažamo, da delavci vedno raje dopustujejo v počitniških hišicah, domovih ali prikolih svojih delovnih organizacij.

Ne vemo sicer, če bodo pri Protektorju v prihodnosti izdelovali iz starih avtomobilskih gum tudi nafto; zaenkrat jih samo protektirajo. Ob naftni krizi, ki nas je pravkar prizadela in ob akciji za čisto in zeleno Ljubljano (tudi stare avtomobilske gume kajzijo naše mesto) pa bi bilo to zares senzacionalno. Zvedeli pa smo, da se tega projekta resno lotevajo v ZRN in da bomska vlada financira kar dva takšna projekta. Z delavci Protektorja se o tem nismo pogovarjali, pa bi bilo najbrž zanimivo.

Delovni program občinske skupnosti socialnega skrbstva je določen s samoupravnim sporazumom o osnovah plana socialnega skrbstva naše občine za obdobje 1976 — 1980, z dopolnilom za letošnje in prihodnje leto, pa tudi z drugimi sporazumi in družbenimi dogovori. Zato v delovnem načrtu za leto 1979 niso navedene vse naloge, temveč le nekaj najpomembnejših. Med drugim si bodo delegati prizadevali povezovati delegacije

oziroma konference delegacij socialnega skrbstva v KS s socialnimi komisijami in humanitarnimi organizacijami, ki izvajajo del socialnega programa. Organizirali bodo rezerve v zvezi z osnutki zakona o socialnem skrbstvu, uveljavljali svobodno menjavo dela na vseh področjih svojega delovanja, ter sodelovali pri oblikovanju in uresničevanju enotne socialne politike na področju socialnega varstva.

Pravijo, da s popravilom žepnih, ročnih ur ali budilk ni večjih težav, da pa je veliko težje najti urarja za popravilo stenskih ur. Teh se namreč urarji otepajo in le tu in tam še naletiš na mojstra, ki se usmilil pokvarjene »kukavice«. Stane Kajfež, ki ima svoje prostore na Linhartovi cesti, se s temi urami še posebno rad ukvarja. Že osemnajst let ima delavnico za Bežigradom. Pravi, da je urarstvo v taki obliki, kakršna je danes, izumirajoč poklic in da ga bodo že čez petdeset let ljudje poznali zgolj po pripovedi starejših, saj današnje ure vse bolj izpodirva elektronika.

Morda le ni tako črno in upajmo, da se bo še prenekatera pokvarjena stenska ura znova oglasila.

Brezplačen prevoz — Železniško gospodarstvo Ljubljana je že nekaj dni po potresu v Črni gori uvedlo posebno hitre tovorne vlake za prevoz nujno potrebne pomoči za potresno območje. Zbirni centri so na železniških tovornih postajah v Celju, Ljubljani (Moste), Novem mestu in na Raketu. ŽG Ljubljana nudi te prevoze brezplačno kot solidarnostni prispevek bratskim Črnogorcem.

ŽG Ljubljana
Biro za stike z javnostjo

Nov član

SOZD ABC POMURKA

Od konca aprila je gostinško podjetje Moste nov član SOZD ABC Pomurka. Za pristop k Pomurki so se delavci vseh osmih obratov gostinskega podjetja Moste odločili predvsem zaradi močnejše dohodkovne povezave s pridelovalci hrane in izdelovalci pijač. Združitve v interno banko SOZD ABC Pomurka bo tej odločitvi najbrž dala tudi trdnjšo osnovo za hitrejši razvoj.

AM